

Auroras- ryhmämentoroinnin opas

Ideoita koulutetuille naisille suunnatun
mentorointiryhmän tapaamisiin

Auroras

JOHDANTO

Auroras-verkosto tukee maahan muuttaneiden koulutettujen naisten kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Auroras-toiminnan keskiössä on suomalaisessa työelämässä tarvittavien tietojen lisääminen, työnhaussa tarvittavien taitojen kehittäminen, suomen kielen taidon vahvistaminen sekä verkostojen laajentaminen. Teemoja käsitellään harjoitteiden kautta, keskustellen ja kokemuksia vaihtaen.

Kielitaito ja sen kehittäminen vaikuttavat suoraan työllistymismahdollisuuksiin. Kielen oppiminen tapahtuu luontevasti ryhmätoiminnan ohessa. Kun ryhmässä toimitaan kielitietoisesti, aktorit saavat onnistumisen kokemuksia kielenkäyttötilanteista, rohkeutta puhumiseen sekä uutta sanavarastoa. Auroras-mentorointiin osallistuvilla aktoreilla on vaatimuksena riittävä suomen kielen taidon lähtötaso, jotta keskusteluihin on mahdollista osallistua.

Tämä opas on päivitetty versio aiemmin julkaistusta oppaasta ja se on laadittu mentoreiden tueksi heidän suunnitellessaan Auroras-tapaamisten sisältöjä. Tapaamiskertojen rungoissa olemme lainanneet ideoita muilta työelämäteemojen parissa toimivilta tahoilta, koska loistavaa materiaalia on saatavilla runsaasti. Olemme koonneet oppaaseemme erityisesti ryhmille sopivat ideat.

Opas sisältää tuntikohtaiset suunnitelmat Auroras-ryhmän läpiviemistä varten. Vinkejä ryhmän työskentelytapoihin löydät Auroraksen nettisivujen materiaalipankista Ideoita ryhmän työskentelytavoista -dokumentista. Suosittelemme tutustumista myös Kielen oppiminen osana Auroras-mentorointia -dokumenttiin sekä Tervetuloa Auroras-ryhmän mentoriksi -oppaaseen, jotka löydät Auroraksen nettisivujen materiaalipankista.

Auroras-ryhmän ohjaaminen vaatii mentorilta ajantasaisia tietoja suomalaisesta työelämästä. Yhden mentorin ei ole kuitenkaan tarkoitus tietää kaikkea, vaan kaikki mentorit ja aktorit tuovat ryhmään omaa osaamistaan ja teemoista keskustellaan yhdessä. Vapaaehtoistyö tuo parhaillaan elämääsi iloa, mahdollisuuksia kohtaamisiin ja uuden oppimiseen.

Paljon iloa ja yhteisiä oivalluksia Auroras-ryhmien tapaamisiin!
Auroras-verkoston työntekijät

TAPAAMISTEN RUNGOT

Johdanto sisältää taustatietoa tapaamisen teemasta mentorille. Se toimii koontina teemaan liittyvistä tärkeimmistä asioista ja mahdollistaa mentorille teemaan tutustumisen ennalta.

Jokaiselle tapaamiselle on määritelty **tavoitteet**. Kunkin tapaamisen voi toteuttaa monella tavalla, mutta tavoitteet auttavat kirkastamaan kunkin tapaamisen olennaisen ytimen. Tavoitteiden mukainen työskentely takaa tasalaatuisen mentoroinnin eri ryhmien osallistujille.

Pyrimme huomioimaan ryhmien tilavarausten tekemisessä sen, että esitystekniikkaa on saatavilla. Ryhmän mentorit huolehtivat, että heillä on käytössään tietokone esitysten jakamiseksi. Joidenkin tuokioiden kohdalla on mainittu myös muita **tarvikkeita**, joita tapaamiskerran harjoitteissa tarvitaan.

Sanastoon on koottu teemaan liittyvät tärkeimmät sanat, joiden tunnistaminen ja oppiminen on tärkeää. Sanat esitellään käyttöyhteydessään. On hyvä, jos mahdollisimman moni sana tulee tutuksi keskustelujen kautta.

Tapaamisen sisältö -osiosta löytyy harjoite-ehdotuksia tapaamiskerralle. Harjoitteet lähestyvät tapaamiskerran teemaa eri näkökulmista. Kaikkia harjoitteita tapaamisessa ei välttämättä ehditä käsitellä, vaan mentorit voivat valita ryhmälleen niistä sopivimmat. Erilaiset harjoitteet auttavat keskusteluun osallistumisessa myös heitä, jotka tarvitsevat suomen kielen tuottamiseen enemmän aikaa tai apuvälineen omien ajatusten sanoittamiseen. Yhden tapaamisrungon voi tarvittaessa jakaa kahteen tapaamiskertaan, jos sisältö tuntuu erityiseen olennaiselta osallistujille.

Tämän oppaan lopusta löytyy **lähdeluettelo**. Luettelossa on listattu lähteet, joista tämän oppaan harjoitteet on koostettu. Lähteistä löytyy paljon muitakin ideoita ja materiaalia, joihin tutustumista suosittelemme tarpeen mukaan.

NÄIN KÄYTÄT OPASTA

Auroras-mentorointiryhmät tapaavat 12-14 kertaa. Ryhmätapaamisia suunniteltaessa on suositeltavaa kuulla osallistujien tarpeita ja toiveita. Tapaamisten rungon voi rakentaa tämän oppaan avulla vastaamaan osallistujien tarpeita. Oppaassa on ideoita teemoista, harjoitteista ja keskustelukysymyksistä, mutta myös muuta oppaan ulkopuolista materiaalia voidaan soveltaa tapaamisissa. Oppaan avulla mentori voi halutessaan myös vähällä vaivalla tutustua tapaamiskerran teemaan ja ohjata siihen liittyviä harjoitteita ja keskustelua. Oppaan rinnalla tapaamisissa voidaan käyttää aktoreiden oppimispäiväkirjapohjaa. Pohja toimii samanaikaisesti sanastomonisteena ja muistiinpanopohjana aktoreille. Oppimispäiväkirjaa voidaan täyttää tapaamisessa tai se voidaan antaa kotitehtäväksi.

Auroras-toimintamalliin kuuluu, että vähintään kahdessa ryhmätapaamisessa käsitellään **omien vahvuuksien ja osaamisen tunnistamista ja kehittämistä**. Vähintään kahdessa tapaamisessa tulee käsitellä **suomalaista työelämää ja rekrytointiprosesseja**. Jokaiselle ryhmälle tarjotaan lisäksi mahdollisuus osallistua **yritysvierailulle** tai tutustua ryhmässä vierailevaan asiantuntijaan. Auroras-verkoston työntekijät järjestävät kausittain yritysvierailuja ja ylläpitävät listaa asiantuntijoista, joiden kanssa mentorit voivat sopia vierailuista. Muilta osin sisältöjä voi muuttaa sen mukaan, mikä on hyödyllistä omalle ryhmälle.

Kielen oppiminen kulkee Auroras-ryhmien punaisena lankana. Mentoreiden on hyvä keskustella yhdessä kielenoppimisen tukemisesta ja tutustua mentoreiden materiaalipankista löytyviin vinkeihin kielenoppimisesta osana mentorointiryhmän toimintaa.

Opas sisältää linkkejä, joiden avaaminen onnistuu parhaiten klikkaamalla linkkiä hiiren oikealla painikkeella ja valitsemalla “avaa linkki uudessa välilehdessä”.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tutustuminen vahvuuksien kautta
2. Oman osaamisen tunnistaminen
3. Tietoa työn hakemisesta & työllistymismahdollisuudet eri aloilla
4. Työpaikkailmoitusten osaamisvaatimukset ja työhakemus
5. CV eli ansioluettelo
6. Sosiaalinen media ja muut työnhaun digitaidot
7. Työhaastattelu ja siinä onnistuminen
8. Yritysvierailu tai vertaistuellinen työelämävierailija
9. Työpaikalla Suomessa
10. Työsuhteen lainsäädäntö
11. Jatkuva oppiminen ja koulutusmahdollisuudet
12. Hyvinvointi, jaksaminen ja ajanhallinta
13. Lisäharjoituksia työelämän suomeen
14. Kohti tulevaisuutta

1.

Tutustuminen vahvuuksien kautta

Ryhmän ensimmäiset tapaamiset ovat tärkeitä turvallisen ja avoimen ilmapiirin luomisen näkökulmasta. Ryhmän osallistujat saattavat tulla erilaisista tilanteista: osa on opiskelijoita tai osa ollut pitkään kotona lasten kanssa. Kaikilla ei välttämättä ole työkokemusta Suomesta. Onkin tärkeää kääntää katse omiin vahvuuksiin ja rohkaista tulevaisuuden rakentamiseen uudessa kotimaassa. Sitoutuminen ryhmään alkaa jo ensimmäisessä tapaamisessa, kun yhteiset säännöt ja tavoitteet käydään yhdessä läpi.

Ensimmäisestä tapaamisesta alkaen aktoreilla on mahdollisuus oppia uusia sanoja ja oivaltaa uusia asioita omista vahvuuksistaan ja osaamisestaan. Aktoreita kannattaa kannustaa kirjaamaan näitä ajatuksia oppimispäiväkirjaansa jokaisessa tapaamisessa, jotta ajatuksia voi hyödyntää myöhemmin työhakemusta työstäessä ja työhaastatteluun valmistautuessa.

Tapaamisen tavoitteet:

- Auroras-toiminnan tavoitteiden ymmärtäminen ja sääntöjen läpikäyminen
- Tutustuminen ja luottamuksen rakentaminen ryhmäläisten kesken
- Henkilökohtaisten tavoitteiden ja toiveiden kertominen ryhmälle
- Omien vahvuuksien tunnistaminen ja sanoittaminen

Tapaamisen sanastoa:

Olen tässä ryhmässä **mentori** / **aktori**.

Tiedän, mitkä ovat minun **vahvuudet**.

Olen **luotettava** / **täsmällinen** / **ystävällinen**.

Mitä **tavoitteita** sinulla on Auroras-ryhmässä?

Minun **tavoite** on oppia lisää suomea.

Tapaamisen sisältö

Diat: Auroras-verkoston toiminnan esittely

Keskustelu tavoitteista

Mentorit voivat tehdä muistiinpanoja tavoitteista tulevien tapaamisten suunnittelua varten.

Keskustelu ryhmän pelisäännöistä

Sovitut säännöt voidaan kirjata muistiin.

Sanapilvi vahvuuksista

Pohditaan omia vahvuuksia yhdessä. Tukena voi käyttää vahvuuskortteja tai sanalistoja. Vahvuudet kirjataan yhteiseen sanapilveen näkyville.

Valmis diaesitys: [Tervetuloa Auroras-ryhmään](#)

Mitä toivot tapaamisilta?

Miksi olet mukana ryhmässä?

Mentori: Mitkä ovat vahvuutesi mentorina?

Aktori: Mitkä ovat tavoitteesi tulevaisuudessa?

Keskustelun pohjaksi voidaan ottaa [Auroras-ryhmien toimintaperiaatteet](#)

Mitä vahvuuksia tästä ryhmästä löytyy?

Missä kaikessa me olemme hyviä?

Millainen olen, kun olen parhaimmillani?

[Minua kuvaavia sanoja -lomake](#)

[Vahvuuskortit](#)

[Ohjeet sanapilven tekemiseen](#)

2.

Oman osaamisen tunnistaminen

Oman osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen on yksi Auroras-ryhmän tärkeimmistä teemoista ja olennainen osa työhaun prosessia. Se auttaa hakijaa hahmottamaan, millainen on itselle sopiva työ ja laatimaan kohdennetun työhakemuksen. Hyvässä työhakemuksessa hakija kuvaa työhistoriansa työtehtävien sisältöjen lisäksi niissä kertynyttä osaamista. Oman osaamisen tunnistaminen voi vahvistaa aktorin itseluottamusta työhaussa ja auttaa markkinoimaan itseään kohdennetusti tietyn osaamisen kautta.

Oman osaamisen sanoittaminen voi olla haastavaa, ja siksi pohdintaan voi virittäytyä erilaisten harjoitteiden kautta. Esimerkiksi osaamisen osa-alueiden erittely tai oman elämänpolun pohtiminen voivat auttaa pohdinnassa. Harjoitteiden purkaminen keskustellen antaa varmuutta kertoa ääneen omasta osaamisestaan.

Tapaamisen tavoitteet:

- Oman osaamisen hahmottaminen ja sanoittaminen
- Omien tavoitteiden ja unelmien edellyttämän osaamisen hahmottaminen
- Ymmärrys osaamisen tunnistamisen tärkeydestä työhaussa

Tapaamisen sanastoa:

Osaamisen tunnistaminen tarkoittaa sitä, että tiedät, mitä taitoja sinulla on ja mitä asioita osaat tehdä hyvin.

Osaamisen sanoittaminen tarkoittaa sitä, että osaat kertoa taidoistasi muille.

Esimerkiksi **ammattitaito** ja **kielitaito** ovat osaamisen osa-alueita.

Osaamista kertyy esimerkiksi **koulutuksen**, **työkokemuksen** ja **harrastusten** kautta.

Tapaamisen sisältö

Video: Miten hyödyntää omia vahvuuksia työnhaussa?

Orientoidutaan aiheeseen ja keskusteluun katsomalla video.

Elämänpolku

Oman elämänhistorian tarkastelu auttaa hahmottamaan kertynyttä osaamista eri elämänvaiheiden ja tapahtumien kautta.

Työelämätaitojen osa-alueet

Osaamisen jäsentämistä yleisten työelämätaitojen, ammattiosaamisen ja itsensä johtamisen kautta.

Osaamisen käsi

Osaamisen jäsentämistä tiedon, taidon, tahdon, kokemusten, identiteetin ja verkostojen kautta.

Kielitaidon reflektointi

Kielitaidon kehittyminen on pitkä prosessi. Työtä hakiessa kannattaakin kiinnittää huomiota siihen, mitä jo osaa.

Linkki videoon

Missä kaikkialla osaamista kertyy?

Millaista osaamista sinulla on?

Mistä olet saanut hyvää palautetta läheisiltäsi ja työpaikalla?

Missä tilanteissa osaamisestasi ja vahvuuksistasi on ollut sinulle hyötyä?

Mitä tarkoittaa oma ala?

Mikä sinun alasi on?

Elämänpolku-tehtävän ohjeistus

Mitä osaamista sinulle on kertynyt elämäsi eri tilanteissa?

Minne haluat mennä seuraavaksi?

Mitä osaamista tarvitset matkalla tavoitteeseesi?

Oman osaaminen tunnistaminen ja sanoittaminen (Oppitunti 5, s. 10)

Mitä taitoja sinulle on kertynyt aiemmista työkokemuksista?

Osaamisen käsi (s. 26)

Kielitaidon reflektointi (s. 32)

Mitä osaat jo hyvin?

Mihin kielen opiskelussa kannattaa keskittyä seuraavaksi?

3.

Tietoa työn hakemisesta & työllistymismahdollisuuksista eri aloilla

Tapaamisessa tutustutaan työhaun prosessiin ja keskustellaan työhaun kokemuksista Suomessa. Mentori voi kerrata työhaun prosessin ja vinkkejä työn hakuun ennen tapaamista esimerkiksi [Työmarkkinatorilta](#). Verkostoilla ja niiden laajentamisella on yhä suurempi rooli työhaussa ja erityisesti piilotyöpaikkojen löytämisessä. Mentori voi virittäytyä verkostoista keskustelemiseen tutustumalla [TTL:n vinkkeihin](#).

Tapaamisessa tutustutaan työnhakukanaviin ja aloitetaan oman alan työmahdollisuuksien tutkiminen. Tapaamisessa voidaan puhua myös aktorien alojen työllisyystilanteista. Jokainen aktori etsii seuraavaan tapaamiseen mennessä jonkin avoimen työpaikan, johon hän alkaa työstää työhakemustaan. Seuraavassa tapaamisessa tarvitaan myös tietokoneet.

Tapaamisen tavoitteet:

- Työhaun prosessin ja eri työnhakukanavien hahmottaminen
- Kokemusten vaihtaminen työnhakuun liittyvistä teemoista
- Oman alan työllisyystilanteen ja työpaikkojen hahmottaminen Suomessa
- Verkostojen merkitys työhaussa

Tapaamisen sanastoa:

Työnhakuprosessiin kuuluu oman osaamisen tunnistaminen, avoimien **työpaikkojen** etsiminen, **työhakemuksen** ja **CV:n** kirjoittaminen sekä **työhaastattelu**.

Voit löytää **työpaikkailmoituksia** työnhakusivustoilta ja yritysten nettisivuilta.

Piilotyöpaikkoja voit löytää omien **verkostojesi** kautta tai kysymällä työtä suoraan sinua kiinnostavasta yrityksestä.

Oman **alasi työllisyystilanne** on hyvä, kun avoimia työpaikkoja on paljon.

Tapaamisen sisältö

Video: Mistä löydän työpaikan?

Orientoidutaan aiheeseen ja keskusteluun työnhaun kokemuksista katsomalla video.

Diat: Työnhaun prosessi ja sanasto

Video: Miten löytää piilotyöpaikat?

Keskustellaan piilotyöpaikoista.

Keskustellaan työpaikoista Suomessa

Ryhmä tuottaa tietoa suomalaisista yrityksistä, jotka toimivat aktoreiden aloilla. Mentorit täydentävät omilla tiedoillaan.

Työnhakukanaviin tutustuminen

Linkin kautta löytyy lista eri kanavista. Tutkikaa myös sosiaalista mediaa ja yritysten omia nettisivuja. Aloitetaan työpaikkojen etsiminen yhdessä.

Keskustellaan verkostoista

Tutustutaan ammattibarometriin

Saatavilla taas loppuvuodesta 2023.

Linkki videoon

Millaisia kokemuksia sinulla on työnhausta Suomessa?

Millaista tukea olet saanut työnhakuun?

Millaisia vinkkejä sinulla on muille?

Valmis diaesitys **Auroras-diat 3** löytyy mentoreiden Drive-kansiosta.

Linkki videoon

Mistä piilotyöpaikkoja löytyy?

Mitä alallasi toimivia yrityksiä ja organisaatioita tiedät?

Vinkkejä työnhakukanavista

Millaisia oman alan työpaikkoja eri kanavista löytyy?

Mitä verkosto tarkoittaa?

Ketä verkostooni kuuluu?

Miten voin hyödyntää verkostojani työnhaussa?

Miten voisin laajentaa verkostojani?

Millainen työllisyystilanne omalla alallani on?

4.

Työpaikkailmoitusten osaamisvaatimukset ja työhakemus

Työnhakuprosessissa siirrytään nyt konkreettiseen tekemiseen: työhakemuksen työstämiseen. Keskustellaan ensin yhdessä siitä, millainen on hyvä työhakemus. Esitellään myös videohakemus. Mentorit voivat orientoitua etukäteen työhakemuksen tekemiseen [Duunitorin vinkkien](#) kautta. Ennen työstön aloittamista keskustellaan myös aktorien valitsemista työpaikoista ja niiden osaamisvaatimuksista. Työhakemusten työstämiseen on hyvä jättää tarpeeksi aikaa. Hakemukset tehdään loppuun kotona.

Suomalaisessa työhakemuksessa on tietynlainen kielimuoto, jonka käyttöön mentorit voivat ohjata, jos kirjoittamisen etenee sujuvasti. Jotkut työpaikat saattavat vaatia myös ulkomailla suoritetun tutkinnon tunnustamista Suomessa. Aktoreille voidaan antaa tähän liittyen yksilöohjausta. Lisätietoa tutkintojen tunnustamisesta mentoreille löytyy [täällä](#).

Tarvikkeet:

Osallistujat tarvitsevat tässä tapaamisessa tietokoneet (työhakemusten tekoon).

Tapaamisen tavoitteet:

- Oppia lukemaan työpaikkailmoitusten osaamisvaatimuksia
- Saada konkreettisia vinkkejä työhakemuksen tekemiseen

Tapaamisen sanastoa:

Työpaikkailmoituksessa löydät avoimesta työpaikasta. Se kertoo esimerkiksi **ammattinimikkeen** ja mitä **osaamis- ja kielitaitovaatimuksia** työpaikassa on.

Työhakemuksessa kerrot **työkokemuksestasi** ja siitä, miten osaamisesi sopii avoimeen työpaikkaan.

Jos olet opiskellut ulkomailla, sinun täytyy ehkä tehdä **tutkinnon tunnustaminen** Suomessa.

Tapaamisen sisältö

Video: Mitä työnantajat toivovat työntekijöiltä?

Alustuksena työhakemuksen tekoon katsotaan video siitä, mitä työnantaja odottaa työntekijöiltä.

Keskustellaan valituista työpaikkailmoituksista

Keskustellaan valittujen työpaikkojen osaamisvaatimuksista ja oman osaamisen yhteensopivuudesta. Selitetään työpaikkailmoitusten hankalat sanat ja käydään läpi niiden ammattinimikkeet.

Video: Millainen on hyvä työhakemus?

Aloitetaan työhakemusten teko

Työhakemusta aletaan hahmotella valmiiseen hakemuspohjaan. Hakemuksesta voi tehdä myös visuaalisemman erilaisten valmiiden pohjien avulla. Kirjoittamisessa käytetään apuna muistiinpanoja omista vahvuuksista ja osaamisesta sekä työhakemuksiin liittyvistä keskusteluista.

Video: Vinkkejä videohakemukseen

Katsotaan video ja keskustellaan sen pohjalta videohakemuksista. Videohakemuksen tekeminen voi olla kotitehtävä.

[Linkki videoon](#) (ks. myös muut videot)
Mitä yritykset ja työnantajat toivovat työntekijältä?
Mitä lisäarvoa Suomeen muuttanut voi tuoda työhön ja työyhteisöön?

Minkä työpaikan valitsin?
Millaisia tehtäviä työ sisältää?
Mitä osaamista työhön tarvitaan?
Mikä on tehtävän kielitaitovaatimus?
Mitä minun kannattaa kertoa omasta osaamisestani, kun haen tätä paikkaa?

[Linkki videoon.](#)
Mitä hyvä työhakemus sisältää?
Kuinka pitkä hyvä työhakemus on?

Valmiin työhakemuspohjan voit ladata vaikkapa [täältä](#) (Word).
Ilmaisia pohjia löytyy myös esim. sivustoilta [cvapp.fi](#) ja [Canva](#) (vaatii kirjautumisen).

[Linkki videoon.](#)
Oletko tehnyt videohakemusta aiemmin?
Mitä voisin kertoa itsestäni videohakemuksessa?
Vaatiiko valitsemani työpaikka videohakemusta?

5.

CV eli ansioluettelo

Työhaun harjoittelu jatkuu CV:n työstämisellä. Tapaamisessa käydään läpi, millainen on hyvä CV, missä järjestyksessä asiat kannattaa esittää CV:ssä ja miten koulutusta ja työkokemusta kannattaa avata sanallisesti. Miten oma kokemus kirjataan niin, että haettavan paikan kannalta olennaisimmat asiat tulevat esille? Hyvä CV sopii yhteen työhakemuksen kanssa, mutta niissä ei kannata toistella samoja asioita.

Jos oman alan työkokemusta ei ole, kannattaa perehtyä taitoperustaisen CV:n laatimiseen. Taitopohjainen CV tuo hieman eri tavalla esille erilaisten elämäkokemusten kautta kertynyttä osaamista, ja painottaa vähemmän koulutusta ja työkokemuksia. Taitopohjaista CV:tä voidaan käydä tarvittaessa aktorien kanssa läpi yksilöohjauksena.

Tapaamisessa mentorit voivat antaa palautetta aktoreiden valmiista työhakemuksista ja tukevat CV:iden kirjoittamisessa. CV:t tehdään kotona loppuun.

Tarvikkeet:

Osallistujat tarvitsevat tässä tapaamisessa tietokoneet (CV:n tekoon).

Tapaamisen tavoitteet:

- Oman CV:n työstäminen
- Rakentavan palautteen saaminen työhakemuksesta ja CV:stä

Tapaamisen sanastoa:

CV:ssä eli ansioluettelossa kerrot työnantajalle omasta koulutustaustastasi ja työkokemuksestasi.

Työnantaja näkee CV:stäsi, millaista haettavan työpaikan kannalta **olennaista osaamista ja kokemusta** sinulla on.

Tapaamisen sisältö

Video: Millainen on hyvä CV?

Alustuksena katsotaan video siitä, millainen on hyvä CV. Keskustellaan CV:n sisällöstä ja siitä, mitä omasta osaamisesta kannattaa tuoda CV:ssä esiin.

Taitopohjainen CV

Tutustutaan taitopohjaisen CV:n vaihtoehtoon

Aloitetaan CV:iden tekeminen

CV:tä aletaan hahmotella valmiiseen CV-pohjaan. CV:stä voi tehdä visuaalisemman erilaisten valmiiden pohjien avulla. Visuaalisella CV:llä voi erottua joukosta.

Valokuva CV:seen

Ottakaa valokuvat CV:seen. Voitte käyttää puhelimen kameraa, tai järjestelmäkameraa, jos joltain löytyy sellainen. Harjoitelkaa kuvan liittämistä CV:seen, jos kaikki eivät osaa.

Materiaalit

[Linkki videoon](#)

Millainen on hyvä CV?

Mitä eroa on CV:llä ja työhakemuksella?

Miten ja mitä kerron koulutuksestani ja työkokemustani sanallisesti?

Miten saan CV:ssä näkyviin haettavan työn kannalta relevantin osaamiseni?

Mitä tarkoittaa suosittelija?

Kuka voisi olla minun suosittelijani?

[Linkki videoon](#)

Mikä on taitopohjainen CV?

Voisiko se sopia omaan tilanteeseeni?

Valmiin työhakemusohjan voit ladata esimerkiksi [täältä](#) (Word).

Ilmaisia pohjia löytyy myös esim. sivustoilta [cvapp.fi](#) ja [Canva](#) (vaatii kirjautumisen).

Vinkkejä hyvään CV-valokuvaan [videolla](#).

Millainen on hyvä CV-kuva?

6.

Sosiaalinen media ja muut työnhaun digitaidot

Sosiaalista mediaa voi käyttää monella tavalla työnhaussa: sieltä löytyy tietoa avoimista työpaikoista, sitä voi käyttää verkostoitumiseen sekä oman alansa tapahtumien seuraamiseen. Kaikkia somekanavia ei tarvitse hallita, vaan jokainen voi kokeilemalla valita itselleen sopivimmat kanavat ja panostaa niihin. Kattava ja ajantasainen someprofiili antaa työnhakijasta hyvän vaikutelman ja kertoo työnantajalle suoraan hakijan sometaidoista. Ehkä olennaisin ammatillinen somekanava on LinkedIn, johon syvennyttään myös tässä tapaamisessa.

Myös tekoälyä voidaan hyödyntää työnhaussa monella tavalla. Tekoälyn avulla voi hakea tietoa oman alan yrityksistä, tai tekoälyä voi pyytää kirjoittamaan työhakemus pohjan. Kannattaa kuitenkin olla tarkkana, koska tekoälyn tiedot eivät välttämättä ole ajantasalla. Se myös tuottaa geneerisiä työhakemuksia, joista hakijan oma motivaatio ei välttämättä tule ilmi. Tekoälyä voi myös käyttää apuna sanoittamaan harrastuksessa kertynyttä osaamista tai antamaan vinkkejä verkostoitumiseen. Avoimia työpaikkoja tekoälyn kautta ei sen sijaan pysty etsimään.

Tapaamisen tavoitteet:

- Ymmärtää sosiaalisen median merkitys työnhaussa ja verkostoitumisessa
- Linkedniin tutustuminen

Tapaamisen sanasto:

Työnhaussa hyödyllisiä **sosiaalisen median kanavia** ovat esimerkiksi **LinkedIn** ja **Facebook**.

Sosiaalista mediaa voi käyttää esimerkiksi työpaikkojen etsimiseen ja **verkostoitumiseen** saman alan ammattilaisten kanssa.

Tekoälyä voi käyttää avuksi työnhaun eri vaiheissa.

Tapaamisen sisältö

Video: Sosiaalinen media

verkostoitumisessa työelämään

Video antaa vinkkejä LinkedInin, Twitterin ja Facebookin hyödyntämiseen työhaussa. Valitaan jokaiselle yksi tavoite hyödyntää somea työhaussa.

Syvennyttään LinkedIniin

Käydään läpi LinkedInin perusasiat. Jos kaikilla ei ole LinkedIn-profiilia, voitte tehdä sen tapaamisessa tai kotitehtävänä.

Harjoitellaan nettihakemuksen täyttämistä

Hakemusta voi harjoitella suoraan haettavaan työpaikkaan tai linkin harjoituspohjaan. Nettihakemukseen liitetään yleensä työhakemus ja CV.

Testataan tekoälyä!

Keskustellaan tekoälyn mahdollisuuksista ja kokeillaan sen käyttöä työnhakuun liittyen. Voitte kysyä apua työhakemuksen tekemiseen, verkostoitumiseen tai osaamisen tunnistamiseen.

Linkki videoon

Oletko käyttänyt sosiaalista mediaa työhaussa?

Ovatko someprofiilisi ajan tasalla?

Millaisen kuvan annat somen kautta itsestäsi?

Miten voisit hyödyntää somea työhaussa?

Video: LinkedIn-vinkkejä

Diaesitys: perusasiat LinkedInistä

Onko sinulla LinkedIn-profiili?

Miten LinkedIniä voi käyttää työhaussa?

Nettihakemuksen harjoituspohja.

Linkki: ChatGPT

Oleko käyttänyt tekoälyä?

Onko siitä ollut sinulle hyötyä?

Mitä pitää ottaa huomioon, kun hyödyntää tekoälyä työhaussa?

Onko tekoälyn tuottama tieto täsmällistä?

7.

Työhaastattelu ja siinä onnistuminen

Työnhakuprosessin seuraava vaihe on työhaastattelu. Tässä tapaamisessa keskustellaan työhaastattelukokemuksista omassa lähtömaassa ja Suomessa. Käydään läpi työhaastatteluun valmistautumista ja työhaastattelun herättämiä tunteita, erityisesti jännitystä. Työhaastattelulla voi olla monta toteutustapaa: ennen yksilöhaastattelua hakija voidaan kutsua ryhmä- tai videohaastatteluun.

Tapaamisessa voidaan myös konkreettisesti harjoitella työhaastattelua ja haastattelukysymyksiin vastaamista. Harjoittelu auttaa sanoittamaan omia vahvuuksia ja motivaatiota suomeksi. Mentoreiden kannattaa kerrata työhaastattelun pelisäännöt ennen tapaamista, jotta keskustelussa voidaan tuoda esille työnhakijan oikeudet haastattelutilanteessa.

Tapaamisen tavoitteet:

- Tiedon saaminen erilaisista työhaastatteluista
- Työhaastatteluun valmistautuminen
- Suomen kieli osana työhaastattelua

Tapaamisen sanasto:

Työnantaja kutsuu työnhakijoita **työhaastatteluun** työhakemusten perusteella.

Työhaastattelu on keskustelu, jossa työnantaja ja työnhakija tutustuvat,

Keskustelun perusteella työnantaja päättää, kuka on sopiva työntekijä avoimeen työpaikkaan.

Keskustelussa pitää huomioida **työhaastattelun pelisäännöt**. Työnantaja saa kysyä hakijalta vain työhön liittyviä asioita ja tehdä päätöksensä niiden perusteella.

Tapaamisen sisältö

Video: Vinkkejä työhaastatteluun

Keskustellaan videon perusteella työhaastattelusta ja haastattelun pelisäännöistä.

Yksilöhaastattelu, videohaastattelu, ryhmähaastattelu

Käydään yhdessä läpi, millaisia toteutustapoja työhaastattelulla voi olla, ja miten niihin kannattaa valmistautua.

Mitä jos työhaastattelu jännittää?

Työhaastattelu on jännittävä tilanne, varsinkin vieraalla kielellä. Käykää läpi asioita, mitä stressinhallinnan ja rauhoittumisen keinoja ryhmäläisillä on.

Työhaastattelun säännöt ja kysymykset

Käydään läpi yleisimpiä työhaastattelukysymyksiä ja keskustellaan siitä, millainen on hyvä vastaus kysymyksiin.

Harjoitellaan työhaastattelua!

Jakaudutaan pareihin. Parit toimivat vuorotellen haastattelijana ja haastateltavana. Käydään läpi haastattelukysymyksiä. Kaikki saavat kysyä ja vastata.

[Linkki videoon.](#)

Oletko ollut työhaastattelussa Suomessa?

[Linkki videoon: videohaastattelu](#)

[Linkki videoon: ryhmähaastattelu](#)

Oletko ollut yksilöhaastattelussa / ryhmähaastattelussa / videohaastattelussa?

Valmis diaesitys **Näin valmistaudut työhaastatteluun** löytyy mentoreiden Drive-kansiosta.

Miksi työhaastattelu jännittää?

Millaisia keinoja sinulla on selvittää jännityksestä?

Mitä sinun kannattaa tehdä ennen haastattelua, että voit rauhoittua?

[Yleisimmät työhaastattelukysymykset](#)

Valmis diaesitys **Näin valmistaudut työhaastatteluun** löytyy mentoreiden Drive-kansiosta.

8.

Yritysvierailu tai vertaistuellinen työelämävierailija

Kansainväliset naiset ovat kertoneet, että rohkaisevien työllistymistarinoiden kuuleminen ja työelämäkontaktien tapaaminen ovat antoisia ja inspiroivia mahdollisuuksia. Kannustamme jokaista ryhmää osallistumaan Auroras-työntekijöiden järjestämälle työpaikkavierailulle tai kutsumaan vertaistuellisen työelämäosaajan vierailemaan tapaamisessa. Vierailijaa voi pyytää alustamaan jotakin aihetta, tai keskustelu voi keskittyä kokemusten jakamiseen. Rohkaisevat ja tsemppaavat tarinat maahanmuutosta ja työllistymisestä voivat olla rohkaisevaa. On hyvä, jos onnistutte järjestämään tapaamisen kasvokkain. Vierailulla kannattaa jättää aikaa kysymyksille ja keskustelulle.

Auroras-työntekijöiltä löytyy lista vierailevista asiantuntijoista, joita mentorit voivat kutsua vieraiksi ryhmiin. Myös omia kontakteja voi hyödyntää vierailijoiden kutsumisessa ja työpaikkavierailujen järjestämisessä.

Tapaamisen tavoitteet:

- Ryhmän ulkopuolisen näkökulman tuominen työnhakuun
- Motivaation säilyminen ja kasvattaminen

Kysymyksiä keskusteluun:

- Mikä on sinun tarinasi? Miten päädyit siihen työhön, jossa nyt olet?
- Mikä työssäsi on parasta?
- Mitä tavoitteita sinulla on seuraavaksi?
- Mitä haasteita sinulla on ollut, ja miten olet selvinnyt niistä?
- Mitä vinkkejä antaisit naiselle, joka hakee työtä uudessa kotimaassa?
- Ekeksi itse lisää kysymyksiä.

Parasta on ollut se , että aktorit tuntuvat saaneen toiminnasta hyviä kokemuksia ja että olemme pystyneet auttamaan ja olemaan tukena ja antamaan konkreettista apua. Lisäksi hyvä mentoreiden välinen yhteys ja tasainen työnjako sekä osaamiset ja vahvuudet eri aloilta ovat auttaneet mentoroinnissa myös aktoreita.

(mentori 2020)

9.

Työpaikalla Suomessa

Työn saamisen jälkeen alkaa arki uudella työpaikalla. Suomalaisen työelämän erityispiirteiden tunteminen auttaa sopeutumaan uudelle työpaikalle ja ymmärtämään sanattomia sääntöjä. Tässä tapaamisessa keskustellaan työelämäkokemuksista omassa kotimaassa ja Suomessa sekä työkulttuurien eroista. Keskustelujen pohjalta aktorit saavat tietoa suomalaisesta työkulttuurista, yleisistä työelämätaidoista ja työelämän pelisäännöistä. Tällä kerralla on mahdollista myös keskustella ammattiliitoista.

Tapaamisen tavoitteet:

- Kokemusten jakaminen suomalaisesta työelämästä
- Ymmärrys suomalaisesta työkulttuurista ja sen eroista suhteessa lähtömaan työkulttuuriin
- Lisätiedon saaminen työelämästä, sen keskeisistä pelisäännöistä ja ammatillisista verkostoista

Tapaamisen sanasto:

Suomalainen työkulttuuri tarkoittaa asioita, joita suomalaisilla työpaikoilla pidetään tärkeinä ja jotka vaikuttavat työpaikan arjessa. Suomalaisilla työpaikoilla kaikki ovat **tasa-arvoisia**, voit esimerkiksi sinutella esihenkilöäsi.

Työelämässä arvostetaan **täsmällisyyttä**, **luotettavuutta** ja **oma-aloitteisuutta**.

Työelämän pelisäännöt kertovat, mitä **oikeuksia** ja **velvollisuuksia** työntekijöillä on.

Ammattiliitto on järjestö, johon saman alan työntekijät voivat liittyä. Se puolustaa työntekijöiden oikeuksia ja keskustelee **työehdoista**.

Verkosto tarkoittaa ihmisiä, joita tunnet. Verkostot ovat tärkeitä työelämässä.

Tapaamisen sisältö

Video: Millainen on suomalainen työelämä?

Keskustellaan videon perusteella työelämään ja työkuulttuuriin liittyvistä kokemuksista.

Työelämätaidot ja kulttuuritieto

Tutustutaan siihen, mitä eri työelämätaidot tarkoittavat käytännössä. Reflektoidaan omia taitoja keskustelukysymysten kautta.

Diat: Työpaikalla Suomessa

Käydään diat läpi keskustellen. Dioissa käydään läpi:

- Työntekijän ja työnantajan velvollisuudet
- Työntekijän oikeudet: tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja yksityisyydensuoja työelämässä
- Ammattijärjestöt

[Linkki videoon.](#)

Mikä on tärkeää suomalaisessa työelämässä?

[Linkki tehtävään, s. 30](#)

Valmis diaesitys **Auroras-diat 9** löytyy mentoreiden Drive-kansiosta.

Millainen on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen työpaikka?

Miten se näkyy työpaikalla päivittäin?

Mikä on oman alasi ammattijärjestö?

Mikä on oman alasi / hakemasi työpaikan työehtosopimus?

10.

Työsuhteen lainsäädäntö

Tapaamisessa esitellään työlainsäädäntöä selkosuomella. Lainsäädännön esittelyn pohjustukseksi puhutaan siitä, miksi aiheen tunteminen on tärkeää. Aihe on usein aktoreiden toivoma, mutta se sisältää paljon asiaa. Lainsäädännön, oikeuksien ja velvollisuuksien tunteminen ehkäisee sitä, että työntekijä tulee tietämättään väärin kohdelluksi.

Työlainsäädäntöä kannattaa lähestyä käsitteiden kautta ja ottaa keskusteluun ryhmän kannalta sopiva määrä tärkeimpiä asioita. Tähän tapaamiseen voi kutsua myös Auroras-verkoston vierailevan asiantuntijan, joka tuntee työlainsäädäntöä. Tapaamisen toteuttaminen on mahdollista kuitenkin myös oman ryhmän kesken, valmiiden materiaalien avulla. Edellisessä tapaamisessa on aloitettu työlainsäädännön käsitteleminen tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja yksityisyydensuojaa käsittelemällä. Tässä tapaamisessa keskitytään työsuhteeseen liittyviin asioihin,

Tapaamisen tavoitteet:

- Ymmärryksen lisääminen suomalaista työelämää säätelevistä laeista
- Keskeisten työtä koskevien lakien ymmärtäminen

Tapaamisen sanasto:

Työlainsäädäntö koskee kaikkia **työsuhteita**.

Kun uusi työsuhde alkaa, **työntekijä** ja **työnantaja** tekevät **työsopimuksen**.

Siinä he sopivat, millä **ehdoilla** työntekijä tekee työtä.

Työsuhde voi olla **vakituinen** tai **määräaikainen**.

Työ voi olla **kokoaikatyötä**, **osa-aikatyötä**

tai sitä voidaan tehdä **nollatuntisopimuksella**.

Uudella työntekijällä on aika oikeus **perehdytykseen**.

Palkkapäivänä työntekijä saa **palkan** ja **palkkalaskelman**.

Työntekijällä on oikeus pitää **ruokatauko** ja **kahvitauko**.

Työterveyshuolto ehkäisee työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia.

Työsuhde päättyy, kun työntekijä tai työnantaja **irtisanoo** työsuhteen.

Kun työsuhde loppuu, työntekijällä on oikeus saada **työtodistus**.

Tapaamisen sisältö

Virittäytydään aiheeseen

Keskustelukysymysten kautta aktivoidaan aktoreita aiheen äärelle.

Diat: Työlainsäädännön sanasto

Työlainsäädäntöön liittyy paljon uutta sanastoa. Dioissa lainsäädäntö ja sanasto esitellään ryhmiteltynä työsuhteen kaaren mukaan. Dioissa näkyy tummennettuja sanoja. Ne ovat sanaston ydintä, joten niiden merkityksen ymmärtäminen kannattaa varmistaa.

Työelämän ABC-testi

Testin kautta voi kerrata diojen asiat. Aktorit täyttävät testin joko omilla laitteillaan tai tulostettuun pohjaan.

Työaikalaskuja-tehtävä

Työaikaan liittyviä lakeja voi harjoitella myös linkin takaa löytyvien laskutoimistusten avulla. Osa laskuista voidaan tehdä vaihe kerrallaan yhdessä, ja samalla selittää, miten oikea tulos saadaan.

Miksi puhumme työlainsäädännöstä?
Mitä tiedät työelämää koskevista laeista Suomessa?
Mitä laki sanoo työntekijän oikeuksista?

Valmis diaesitys **Auroras-diat 10** löytyy mentoreiden Drive-kansiosta.

Mitkä asiat olivat uusia?
Mitkä sanat ovat uusia?
Mikä laissa ihmetyttää?
Mikä on samalla tavalla tai eri tavalla kuin omassa kotimaassasi?

[Linkki testiin](#)

[Linkki laskutehtäviin](#)

11.

Jatkuva oppiminen ja koulutusmahdollisuudet

Joskus työpaikan ovi ei aukea heti. Tapaamisessa keskustellaan muista vaihtoehtoista, joilla omia työllistymisen mahdollisuuksia voi edistää. Omaan osaamisen kehittämiseen ja kouluttautumiseen voivat olla hyviä vaihtoehtoja. Jos koulutusmahdollisuuksista puhuminen ei ole ajankohtaista ryhmäläisille, tapaamisessa voidaan keskustella myös jatkuvasta oppimisesta työelämässä. Työelämä kehittyy jatkuvasti, joten myös työntekijöiltä odotetaan jatkuvaa kehittymistä. Useilla työpaikoilla omaa osaamistaan saa kehittää työajalla. Työelämän muutoksen seuraaminen auttaa miettimään, millaista osaamista tulevaisuuden työelämä tarvitsee ja kehittymään siihen suuntaan.

Tapaamisen tavoitteet:

- Lisätä tietoa koulutusmahdollisuuksista työelämässä ja Suomessa
- Vahvistaa käsitystä siitä, että oman osaamisen jatkuva kehittäminen kuuluu työelämään

Tapaamisen sanasto:

Jatkuva oppiminen tarkoittaa sitä, että ihminen oppii ja opettelee uusia asioita koko elämänsä ajan.

Eri **oppilaitokset** tarjoavat **koulutusmahdollisuuksia**. Niissä voi suorittaa tutkintoja ja kursseja.

Oman osaamisen kehittäminen voi olla myös esimerkiksi lukemista, uusien työtehtävien opettelemista, kielitaidon kehittämistä, mentorointiin osallistumista tai verkostoitumista.

Myös **täydennyskoulutus** on jatkuvaa oppimista. Se tarkoittaa, että opettelet asioita, joita ammattiosaamisesi tai urakehityksesi vaatii.

Oppiminen ja oman osaamisen kehittäminen on tärkeää, koska **työelämä muuttuu** koko ajan.

Tapaamisen sisältö

Aarrekartta

Unelmat vievät meitä elämässä eteenpäin. Aarrekartan avulla voi jäsentää ja työstää toiveitaan. Pyydä aktoreita miettimään aarrekartan avulla myös ammatillisia toiveitaan ja tavoitteitaan. Keskustelu aarrekartoista ja unelmista orientoi tapaamisen teemaan.

Työelämän megatrendit

Osaamisen kehittämistä voi lähestyä myös työelämän megatrendien kautta. Megatrendit eli yleiset kehityssuunnat auttavat pohtimaan, millainen osaaminen on tärkeää tulevaisuudessa.

Minun verkostoni -tehtävä

Verkostojen pohtiminen voi olla hyödyllistä, varsinkin jos aihetta ei käsitelty 3. tapaamisessa. Keskustelutehtävä auttaa hahmottamaan, ketä omaan verkostoon kuuluu ja pohtimaan, miten verkostoja voi hyödyntää ja kehittää.

Osaamisen kehittäminen käytännössä

Linkin kautta löytyy lista erilaisista tavoista kehittää osaamistaan. Käykää listaa keskustellen läpi. Jos aktorilla on selkeitä tavoitteita, voitte käydä vaihtoehtoja läpi yksilöohjauksena tai yhteisesti esimerkkinä.

Aarrekartta-tehtävän ohjeistus

Mistä sinä unelmoit?

Mikä on sinulle tärkeää?

Mitä asioita haluat tehdä ja saavuttaa?

Millaisia työhön liittyviä unelmia ja tavoitteita sinulla on?

Mitä unelman saavuttaminen vaatii?

Millaista osaamista tarvitset tai haluat?

Linkki Työelämän megatrendit - tehtävään, s. 38

Miten megatrendit vaikuttavat omaan alaasi?

Millaista osaamista megatrendien osoittamat kehityssuunnat vaativat?

Omat verkostoni -tehtävä, s.22

Linkki listaan

Ymmärrätkö listan sanat?

Millainen osaamisen kehittäminen sopii omaan elämäntilanteeseen?

Kuka järjestää sinua kiinnostavia kursseja ja koulutusta?

12.

Hyvinvointi, jaksaminen ja ajanhallinta

Suomeen muuttaneen ihmisen elämässä voi olla stressiä ja kuormitusta, joka johtuu esimerkiksi syrjinnän ja yksinäisyyden kokemuksista tai kielellisistä ja kulttuurisista haasteista. Lisäksi työelämä, työnhaku ja työn ja perheen yhdistäminen voivat itsessään olla kuormittavia asioita. Työnhakuprosessi voi viedä aikaa ja aiheuttaa pettymyksiä. Jaksamisen haasteiden ja stressin tunnistaminen ja niistä puhuminen ei ole itsestäänselvyys, koska mielen hyvinvoinnista puhuminen saattaa olla joissain kulttuureissa vierasta.

Tässä tapaamisessa keskitytään hyvinvointiin, jaksamiseen ja voimavarojen vahvistamiseen. Ryhmän vertaistuki ja vinkit voivat antaa voimaa ja uusia ajatuksia hyvinvoinnin vahvistamiseen. Hyvinvointia tukevat myös ajanhallinnan taidot, joista on hyötyä sekä arjessa että työelämässä.

Tapaamisen tavoitteet:

- Saada työkaluja omasta jaksamisesta huolehtimiseen omassa arjessa
- Lisätä tietoisuutta siitä, että jaksamisesta huolehtiminen on työelämätaito

Tapaamisen sanastoa:

Ihmisen **hyvinvointiin** vaikuttaa moni asia: uni, vuorokausirytmii, liikunta, ruoka, ihmissuhteet ja mukava tekeminen.

Stressi tarkoittaa sitä, että ihmisellä on yhtä aikaa niin paljon asioita tehtävänä tai ajatukissa, että hänen voimavaransa eivät riitä.

Tapaamisen sisältö

Virittäydään teemaan

Keskustellaan stressistä ja siitä, millaisia keinoja stressin purkamiseen ja hyvinvoinnin lisäämiseen osallistujilla on. Keinot voidaan kirjata yhteisesti ylös, jotta niistä saadaan yhteinen koonti.

Ajankäyttö

Tehtävän kautta voi tarkastella sitä, mihin omaa aikaa kuluu. Tehtävästä löytyy myös kysymyksiä yhteiseen keskusteluun.

Mielenterveyden käsi

Hyvinvointi rakentuu näistä: säännöllinen päivärytmi, uni, mielekäs tekeminen, liikunta, ruoka, sosiaaliset suhteet ym. Miten nämä toteutuu sinun elämässäsi, mikä hyvin ja mihin kannattaa kiinnittää huomiota?

Keskustelua tunteista

Voidaan käyttää tunnekortteja. Kaikki tunteet on sallittuja. Jokaisella tunteella on jokin viesti.

Hengitysharjoitus

Hengitykseen keskittyminen auttaa rauhoittumaan ja rentoutumaan. Harjoitelkaa yhdessä.

Kriisipuhelin

Jakakaa kriisipuhelimen numerot aktoreille ja kertokaa, missä tilanteissa kriisipuhelimesta saa apua.

Mikä sinua auttaa, jos sinulla on paha mieli?

[Linkki Ajankäyttö-tehtävään, s. 18](#)

[Mielenterveyden käsi -kuva](#)

Mitä haluaisit enemmän elämäsi?

Mitä erilaisia tunteita on olemassa?

Osaatko sanoa, missä kohdalla kehossa ne tuntuvat?

Mitä hyötyä tunteista on?

[Linkki: Hengitysharjoitus](#)

[Linkki Kriisipuhelimen yhteystietoihin](#)

13.

Lisäharjoituksia työelämän suomeen

Tässä tapaamisessa keskitytään suomen kieleen. Tapaamisen harjoitteita voi käyttää myös yksittäisinä kieliharjoitteina muissa tapaamisissa. Valitkaa aktoreiden kannalta tärkeimmät ja kiinnostavimmat harjoitteet.

Tapaamisen tavoitteet:

- vahvistaa suomen kielen taitoa
- antaa ideoita kielitaidon harjoitteluun itsenäisesti
- kerrata sanastoa, jota tapaamisissa on harjoiteltu

Tapaamisen sanasto:

Aiemmissa tapaamisissa opittujen sanojen kertaamista tarpeen mukaan.

Tapaamisen sisältö

Video: Kielitaito työhaussa

Keskustellaan kehittyvästä kielitaidosta työnhakuprosessissa.

Sananselityspeli

Kerrataan tapaamisissa tutuksi tullutta sanastoa sananselityspelillä.

[Linkki videoon ja vinkkejä aiheesta](#)

Mitä videon henkilöt ajattelevat suomen kielen käytöstä työpaikalla?

Oletko samaa mieltä?

Käyttäkää Auroras-sanastokortteja.

Kortteja voi pyytää Auroras-työntekijöiltä.

Kahvipöytäkeskustelu-tehtävä

Työpaikan kahvitauot ovat tärkeitä tilanteita tutustua työkavereihin ja oppia lisää suomen kieltä. Harjoitellaan keskusteluun osallistumista.

Hissipuhe

Työhaussa ja verkostoitumistilanteissa on tärkeää osata kertoa itsestään, omasta osaamisestaan ja työstään tiiviisti olennaiset asiat. Harjoitellaan tätä taitoa hissipuhe-harjoituksella.

Puhelinkeskustelu

Työhaussa ja työelämässä keskusteluja käydään myös puhelimessa. Puhelimessa puhuminen voi tuoda kielelliseen tilanteeseen omat haasteensa. Harjoitellaan puhelinkeskustelua.

Sähköpostin kirjoittaminen

Kirjallinen kielitaito tulee esiin työpaikan arjessa esimerkiksi sähköpostia kirjoitettaessa. Sähköpostiin liittyy tiettyjä ilmauksia ja tapoja, joita voidaan yhdessä harjoitella. Harjoitellaan konkreettisesti sähköpostin kirjoittamista ja lähettämistä puhelimella tai tietokoneella.

Ammatillinen kielipolku

Harjoitteen avulla voidaan vahvistaa omaan alaan liittyvä sanastoa.

Matikaattori

Joissain töissä numeroon liittyvä kielitaito on tarpeellista. Harjoitellaan numeroihin liittyvää kieltä.

[Linkki tehtävään, s. 36](#)

[Linkki tehtävään, s. 27](#)

[Linkki tehtävään, s. 33](#)

Millainen rakenne asiallisella sähköpostiviestillä on?
Millainen on hyvä sähköpostiosoite?

[Linkki tehtävään, s. 35](#)

[Linkki tehtävään, s. 37](#)

14.

Kohti tulevaisuutta

Viimeisessä tapaamisessa voidaan järjestää pieni loppujuhla. Tapaamisen keskiössä on prosessin juhlistaminen sekä mukava ja rento yhdessäolo.

Tapaamisessa jaetaan todistukset ja käännetään katseet kohti tulevaisuutta. Tapaamisessa kerätään myös palaute kuluneesta kaudesta. Palaute on Auroras-verkoston toiminnan kannalta erittäin tärkeää, koska ryhmän saavuttamista tuloksista raportoidaan toiminnan rahoittajalle. Todistuksen saamisen edellytyksenä voidaan siis pyytää palautteen antamista.

Loppujuhlaan voidaan hankkia tarjoiluja. Tarkemmat ohjeet kulujen korvaamisesta ja korvattavasta summasta saa Auroras-työntekijöiltä.

Tapaamisen tavoitteet:

- Miettiä, miten matka kohti tavoitteita jatkuu Auroras-ryhmän päättyessä
- Palautteen antaminen Auroras-mentoroinnista
- Yhteisen prosessin juhlistaminen

Tapaamisen sanasto:

Palautteessa kerrot sinun mielipiteen siitä, mikä on ryhmässä on ollut hyvää ja mitä ryhmässä voisi jatkossa tehdä paremmin.

Tapaamisen sisältö

Sanapilvi yhdessä opitusta

Kerätkää ryhmäläisiltä suullisesti tai kirjallisesti ajatuksia siitä, mitä tapaamisista on jäänyt mieleen. Asiat kootaan sanapilveen, josta nähdään, mitä tuloksia yhteinen työskentely on tuottanut.

Tulevaisuuden muistelu -tehtävä

Tehtävän tarkoituksena on luoda tulevaan toivoa ja positiivisia odotuksia. Käykää kysymysten pohjalta yhteinen keskustelu.

Palautelomakkeiden täyttäminen

Varatkaa riittävästi aikaa palautelomakkeen täyttämiseen. Jokainen osallistuja täyttää lomakkeen itse. Voitte keskustella epäselvistä kohdista yhdessä.

Seuraavat askeleet

Tarkistakaa, että kaikki seuraavat Aurorasta somessa. Jatkossa verkostolle viestiminen tapahtuu erityisesti LinkedIn-ryhmän kautta. Kertokaa ryhmälle tulevista Auroras-verkoston tapahtumista.

Todistusten jakaminen

Jaetaan todistukset niille, jotka ovat olleet paikalla vähintään 80 % tapaamisista.

Ohjeet sanapilven tekemiseen

Mitä olet oppinut ryhmässä?

Mitä uusia ajatuksia olet saanut?

Oletko tutustunut uusiin ihmisiin?

Mitä tunnetta tunnet nyt ryhmän viimeisessä tapaamisessa?

Kuvittele, että vuosi on kulunut ja istumme tässä yhdessä.

Mitä vuoden aikana on tapahtunut?

Missä olet töissä?

Mistä olet ylpeä?

Millaisia askeleita otit, että pääsit tavoitteeseesi?

Auroras-verkoston työntekijät lähettävät mentoreille linkin sähköiselle palautelomakkeelle.

Auroras-verkoston työntekijät lähettävät mentoreille tiedot tulevista tapatumista.

Mitä elämässäsi tapahtuu Auroras-ryhmän jälkeen?

Millaista tukea tarvitset vielä, ja mistä voisit saada sitä?

LÄHTEET:

QR-koodin skannaamalla pääset suoraan tarkastelemaan lähdeä ja tutkimaan, löytyisikö samasta lähteestä vielä muita ryhmällesi sopivia ideoita!

	Viitattu tapaamisissa	
Peda.net. 2023. Osaajia työelämään -verkko-oppimisympäristö. https://peda.net/jao-ammattillinen/hankkeet/sujuvat/osaajiatyoelamaan/oppimisymparisto . Luettu 16.8.2023.	1, 2, 10, 14	
Mieli ry. 2023. Materiaalit. https://mieli.fi/materiaalit-ja-koulutukset/materiaalit/ . Luettu 16.8.2023.	1, 12	
Lappalainen, S. ym. 2021. Työuramentoroinnin materiaali : Työkaluja keskustelun tueksi aktorin ja mentorin käyttöön. LAB-ammattikorkeakoulun MESH-projekti. Saatavilla: https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-827-392-2 . Luettu 16.8.2023.	2, 9, 11, 12, 13	
Duunitori Oy. 2023. Työnhakuopas. https://duunitori.fi/tyoelama/tyonhakuopas . Luettu 16.8.2023.	2, 3, 4, 5, 6, 7	
Väestöliitto. 2023. Nettikurssi: Työkaluja mentorointiin. Matkalla työelämään -hanke. https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/11/8ebdace7-mentoroinnin-nettikurssi-matkalla-tyoelamaan.pdf . Luettu 16.8.2023.	2	
Työterveyslaitos. 2023. Kansainvälisenä osaajana Suomessa - Suuntana työelämä. https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/kansainvalisena-osaajana-suomessa-suuntana-tyoelama . Luettu 16.8.2023.	3, 13	

Viitattu
tapaamisissa

Työmarkkinatori. 2023. Vinkkejä työnhakuun.
<https://tyomarkkinatori.fi/henkiloasiakkaat/tyonhaku/vinkkeja-tyonhakuun>. Luettu 16.8.2023.

3

STTK. 2023. Työelämään.fi. Suomi kodiksi -videosarja.
<https://tyoelamaan.fi/suomi-kodiksi/>. Luettu 16.8.2023.

3, 9

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2023. TE-palvelut.
Työnhakukanavat apunasi työpaikkojen löytämisessä.
<https://toimistot.te-palvelut.fi/web/suoma/tyonhakuun-valmistautuminen/tyonhakukanavat-apunasi>. Luettu 16.8.2023.

3

Opetushallitus. 2023. Tietoa tutkintojen tunnustamisesta ohjaustyön tueksi.
<https://www.oph.fi/fi/palvelut/tietoa-tutkintojen-tunnustamisesta-ohjaustyon-tueksi>. Luettu 16.8.2023.

4

Ahola, M. & Pusa, M-L. 2021. MESH -hankkeen (ESR) tuotoksia rekrytoinnin tueksi. MESH-videot.
<https://www.youtube.com/@mesh9615>. Katsottu 16.8.2023.

4

Nuorten Helsinki. 2021. Vinkkejä kesätyöhakemuksen ja CV:n tekemiseen.
<https://nuorten.hel.fi/opiskelu-ja-tyo/tyohakemus-ja-cv/>. Luettu 16.8.2023.

4, 5

Osaamismatkalla. 2023. Sampo-ohjaussivusto.
<https://osaamismatkalla.fi/materiaalit/sampo-ohjeet>. Luettu 16.8.2023.

6

Heikura S. ym. 2020. MESH-hanke. Sosiaalinen media verkostoitumisessa työelämään.
<https://youtu.be/wTFYfPsmjw>. Katsottu 16.8.2023.

6

Viitattu
tapaamisissa

Finn Lectura. 2023. Työelämän suomea 2: Työnhaku verkossa. <https://sisalto.finnlectura.fi/tyoelaman-suomea/tyonhaku/>. Luettu 16.8.2023.

6

Palvelualojen ammattiliitto. 2023. Työhaastattelun pelisäännöt – saako työnantaja kysyä mitä vain? <https://www.pam.fi/wiki/tyohaastattelun-pelisaannot-saako-tyonantaja-kysya-mita-vain.html>. Luettu 16.8.2023.

7

STTK. 2023. Työelämään-verkkosivusto. www.tyoelamaan.fi. Luettu 16.8.2023.

9, 10

SAK. 2023. Työelämän pelisäännöt-verkkosivusto. www.tyoelamanpelisaannot.fi. Luettu 16.8.2023.

9, 10

Keystone Education Group. 2023. Koulutus.fi-sivusto. <https://www.koulutus.fi/oppaat/mita-on-osaamisen-kehittaminen-15630#:~:text=Mit%C3%A4%20osaamisen%20kehitt%C3%A4minen%20on%20ok%C3%A4yt%C3%A4nn%C3%B6ss%C3%A4%3F>. Luettu 16.8.2023.

11

Opopassi. 2023. Opopassi.fi-sivusto. <https://www.opopassi.com/unelmattodeksi>. Luettu 16.8.2023.

11

THL. 2023. Maahanmuutto ja kulttuurinen moninaisuus. <https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/> Luettu 16.8.2023.

12

Mieli ry. Oivamieli.fi-sivusto. Rentoutusengitys. <https://oivamieli.fi/rentoutushengitys.php>. Luettu 23.8.2023.

12

***Kiitos kaikille mielenkiintoisesta
kurssista, tuesta ja tilasta, jossa
pystyin puhua rohkeasti ja selvittää
millainen minun ura voisi olla.
Itseluottamukseni kehittyi paljon.
(aktori 2020)***

Auroras